

1.	Наставен предмет	СИГНАЛИ И СИСТЕМИ																								
2.	Шифра	ETF052Z06																								
3.	Студиска програма	ЕРПС, ТК																								
4.	Семестар (изборност)	зимски (задолжителен)																								
5.	Цели на предметот	Курсот има за цел да ги запознае студентите со концептите и основните математички алатки за процесирање на аналогни сигнали и анализа на аналогни системи. Тој е еден од фундаментите на кој тие ќе можат да го изградуваат своето знаење низ различните инженерски дисциплини																								
6.	Оспособен за (компетенции)	-оспособност за одредување одзиви на линеарни системи екситирани со различни влезни сигнали во оригинален (временски) и во фреквенциски домен(домен на трансформација), - да го разберат концептот на фреквенциски спектар на сигнал, -да ја разберат врската помеѓу особините на сигналот во временски домен и оние на неговиот спектар да разбираат како се поврзани спектрите на влезниот и излезниот сигнал со фреквенциската карактеристика на системот -да стекнат елементарна претстава за дискретизирање на аналогните сигнали																								
7.	Услов за запишување на предметот	Математика2																								
8.	Основна литература (до 3 наслови)	1. Alan V. Oppenheim and Alan S. Willsky, <i>Signals and Systems</i> , Second Edition, Prentice Hall, 19971. 2. Simon Haykin, Barry van Veen, "Signals and Systems", John Wiley and Sons , c1998. 3.E. A. Lee and P. Varaiya, <i>Structure and Interpretation of Signals and Systems</i> , Addison-Wesley, 2003. .																								
9.	Број на кредити	6,5																								
10.	Вкупен расположив фонд на време	6,5 ECTS x 30 часа=195 часа																								
11.	Распределба на расположивото време	<table border="1"> <tr> <td>11.1.</td> <td>П -</td> <td>Предавања-теоретска настава</td> <td>45 часа</td> </tr> <tr> <td>11.2.</td> <td>ЛВ -</td> <td>Лабораториски вежби</td> <td>0 часа</td> </tr> <tr> <td>11.3.</td> <td>АВ -</td> <td>Аудиторни вежби, консултации</td> <td>30 часа</td> </tr> <tr> <td>11.4.</td> <td>СУ -</td> <td>Самостојно учење</td> <td>114 часа</td> </tr> <tr> <td>11.5.</td> <td>ПЗ -</td> <td>Проверка на знаење</td> <td>6 часа</td> </tr> <tr> <td>11.6.</td> <td>СЗ -</td> <td>Семинарски работи, самостојни задачи</td> <td>0 часа</td> </tr> </table>	11.1.	П -	Предавања-теоретска настава	45 часа	11.2.	ЛВ -	Лабораториски вежби	0 часа	11.3.	АВ -	Аудиторни вежби, консултации	30 часа	11.4.	СУ -	Самостојно учење	114 часа	11.5.	ПЗ -	Проверка на знаење	6 часа	11.6.	СЗ -	Семинарски работи, самостојни задачи	0 часа
11.1.	П -	Предавања-теоретска настава	45 часа																							
11.2.	ЛВ -	Лабораториски вежби	0 часа																							
11.3.	АВ -	Аудиторни вежби, консултации	30 часа																							
11.4.	СУ -	Самостојно учење	114 часа																							
11.5.	ПЗ -	Проверка на знаење	6 часа																							
11.6.	СЗ -	Семинарски работи, самостојни задачи	0 часа																							
12.	Оценување	<table border="1"> <tr> <td>12.1.</td> <td>Посетеност на настава до 10 бода</td> <td>0 бода</td> </tr> <tr> <td>12.2.</td> <td>Парцијални испити</td> <td>90 бода</td> </tr> <tr> <td>12.3.</td> <td>Тестови</td> <td>10 бода</td> </tr> <tr> <td>12.4.</td> <td>Семинарски работи и самостојни задачи</td> <td>0 бода</td> </tr> <tr> <td>12.5.</td> <td>Лабораториски вежби</td> <td>0 бода</td> </tr> </table>	12.1.	Посетеност на настава до 10 бода	0 бода	12.2.	Парцијални испити	90 бода	12.3.	Тестови	10 бода	12.4.	Семинарски работи и самостојни задачи	0 бода	12.5.	Лабораториски вежби	0 бода									
12.1.	Посетеност на настава до 10 бода	0 бода																								
12.2.	Парцијални испити	90 бода																								
12.3.	Тестови	10 бода																								
12.4.	Семинарски работи и самостојни задачи	0 бода																								
12.5.	Лабораториски вежби	0 бода																								
	Забелешка:	<table border="1"> <tr> <td>Бодови:</td> <td>Оценки:</td> </tr> <tr> <td>од 60 до 68</td> <td>6 (шест)</td> </tr> <tr> <td>од 69 до 76</td> <td>7 (седум)</td> </tr> <tr> <td>од 77 до 84</td> <td>8 (осум)</td> </tr> <tr> <td>од 85 до 92</td> <td>9 (девет)</td> </tr> <tr> <td>од 93 до 100</td> <td>10 (десет)</td> </tr> </table>	Бодови:	Оценки:	од 60 до 68	6 (шест)	од 69 до 76	7 (седум)	од 77 до 84	8 (осум)	од 85 до 92	9 (девет)	од 93 до 100	10 (десет)												
Бодови:	Оценки:																									
од 60 до 68	6 (шест)																									
од 69 до 76	7 (седум)																									
од 77 до 84	8 (осум)																									
од 85 до 92	9 (девет)																									
од 93 до 100	10 (десет)																									
13.	Услов за потпис и формален испит	нема																								

ПЛАНИРАЊЕ АКТИВНОСТИ ЗА НАСТАВНИОТ ПРЕДМЕТ **СИГНАЛИ И СИСТЕМИ**

недела	Предавања - теоретска настава		Аудиторни и лабораториски вежби	
	часа	тема	часа	тема
I.	3	СИГНАЛИ: елементарни операции со сигналите, видови на сигнали(континуирани, дискретни, аналогни , дигитални, парни и непарни, периодични и апериодични). Некои најчесто користени сигнали.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
II.	3	СИСТЕМИ. Линеарни временски непроменливи системи(ЛТИ). Импулсен и индицичен одзив. Конволуција. Диференцијална равенка. Дефиниција и улога на почетните услови.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
III.	3	Декомпозиција на одзивот (свободен и форсиран, преоден и принуден). карактеристичен полином, сопствени фреквенции, стабилност. Примери- линеарно временски непроменливо електрично коло.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
IV.	3	ФУРИЕОВ РЕД. Претставување на периодичните сигнали со Фуриев ред. Особини на Фуриевиот ред. Фреквенциски спектар на периодичен сигнал.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
V.	3	Одзив на ЛТИ систем на простотериодичен влезен сигнал . Одзив на ЛТИ систем на периодичен влезен сигнал .	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
VI.	3	ФУРИЕОВА ТРАНСФОРМАЦИЈА. Претставување на апериодичните сигнали во фреквенциски домен. Дефиниција,особини,инверзна фуриева трансформација, Парсервалова теорема , Теорема за конволуција, Фуриева трансформација од производ.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
VII.	3	Фуриева трансформација на некои најчесто користени сигнали.Фреквенциски спектар на апериодичен сигнал. Фреквенциски одзив на ЛТИ систем.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
VIII.	3	Повторување на материјалот Прв парцијален испит	2	Консултации пред парцијален испит
IX.	3	ДИСКРЕТИЗИРАЊЕ НА АНАЛОГНИТЕ СИГНАЛИ. Теорема за дискретизирање и нејзини импликации. Реконструкција на аналогниот сигнал од неговата дискретна верзија	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
X.	3	ЛАПЛАСОВА ТРАНСФОРМАЦИЈА. Дефиниција и врска со Фуриева трансформација: конвергенција; инверзна; особини. Инверзна од дробнорационална функција.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
XI.	3	Одредување на одзив во ЛТИ систем со Лапласова трансформација. Импулсен и индиционен одзив. Лапласовата трансформација од конволуција. Преносна функција. Критериуми за каузалност и стабилност на ЛТИ системите.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
XII.	3	Врска помеѓу половите и нулите на преносната функција и фреквенцискиот одзив. Примена на Лапласовата трансформација за одредување на одзиви во линеарни електрични кола.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
XIII.	3	Бодеови дијаграми. Функција со минимална фаза, пропусна функција, групно доцнење и линеарна фазна карактеристика.	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
XIV.	3	ПРИМЕНА НА ТЕОРИЈАТА НА СИГНАЛИТЕ И СИСТЕМИТЕ: модулирање во телекомуникации, примени во контролни системи, филтрирање	2	Примери од материјата од паралелната колона предадена во текот на неделата
XV.	3	Повторување на материјалот	2	Консултации пред парцијален испит
Збир	45		30	

